

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Svmma Casvvm
Conscientiæ, Sive De Instrvctione Sacerdotvm Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

16. De sigillo obseruando à Confessario.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

De sigillo obseruando à Confessario.

C A P V T   X V I .

Diximus de his, quæ necessaria sunt Confessario, ita aliter absolutio ab eo impensa nulla sit. Nunc de aliis quæ Confessario etiam necessaria sunt, quanvis noctanta necessitate, ut impensa absolutio impediatur. Hæc autem duo sunt, sigillum secreti, & examen.

Circa sigillum id primum tractandum occurrit, quid plures sit. Dico sigillum esse obligationem occultandi ea, quæ in confessione cognita sunt. Dicitur enim metaphorice ista obligatio, sigillum: ut enim sigillum prohibet ea, quæ sub ipso manifestari, ita obligatio: quam habet Sacerdos cælandi ea, quæ in confessione audiuimus, sigillum dicitur.

Aduertendum secundo, ea, quæ cælari debent, esse peccata mortalia, quæm venialia, peccatorum etiam circumstancies, sed differenter. Mortalia enim, nec in genere, nec in particulari sunt manifestanda: non enim dici potest, ille cœlestis est mihi mortalia. Venialia autem in specie non possunt manifestari, in genere autem reuelare non est contra sigillum, nam qui confitetur, manifestè ostendit, se habere factam venialia, aliter non esset confessio. Item defectus, qui ad famam pœnitentis pertinent, sub sigillo sunt, vt, si quis dicere se in confessione illegitimum, vel ignobilibus parentibus natus & similia. Omnia hæc sub sigillo cadunt: reliqua tamen, quæ ad peccatum non faciunt, vel ad infamiam pœnitentis, nondunt sub sigillo, quanvis semper Confessarius debeat causare, quod in confessione tantum audiuimus, dicat, manifestando personam, cum circumstantes intelligunt illum ex confessione habuisse. Non est autem contra sigillum peccata manifestare absolute, sed ita ut penitens manifestetur. Vnde, qui de peccatis in confessione auditis consulunt doctos, non agunt contra sigillum; nisi ita peccata manifestent, vt possit alius facile in cognitionem pœnitentis venire. Vnde, si quis audiens videbat utrumque, pœnitentem, & Confessarium, & statim reuerterit ad absoluendum coram illo, iste reuelavit confessionem. Similiter ille reuelat, qui manifestat alteri, pœnitentem habuisse aliquem casum reseruatum: tunc enim indicat illum habuisse mortale. Qui tamen diceret, se absoluimus

pœnit.

penitentem, non reuelat confessionem, quia non reuelat peccatum veniale in specie, vel in genere mortale, sed solum indicat, pœnitentem fuisse confessum: hoc autem non cadit sub sigillo.

Aduertendum tertio, obligationem sigilli esse tantam, ut nulla prouersus causa, neque etiam propter saluandam vitam propriam, nec propter salutem totius Republicæ, possit confessarius peccatum pœnitentis reuelare, immo neq; in alia confessione: adeoq; si Sacerdos non posset aliquod suum peccatum confiteri, nisi manifestando peccatum alterius, quod in confessione cognouit, ita vt Confessarius ille veniat in cognitio nem personæ determinatae, tunc debet silere tale peccatum, donec possit confiteri alicui, qui ignoret personam, ut tenet Syl. verb. confessio, 3. §. 8. & communis opinio.

Vnus est solus casus, in quo Confessarius potest alteri manifestare peccatum confessionis, cum nimis id sit ex licentia & confessione pœnitentis, & tunc illi tantum poterit manifestare, scilicet, cui pœnitens dederit facultatem. Qui autem alio casu reuelat, grauissime peccat mortaliter, atque pœnam exteriorem incurrit, impositam in capitulo, omnis vtriusque sexus, de pœnitentia, & remissione. Quod si aliquando accidet, Confessarium ab iniquo iudice compelli, ut reueler, & sub iuramento, potest Confessarius dicere, se nescire tale peccatum: quamvis etenim sciat, non tamen seit ut reuelet. Venumdatur aliquando possit accidere, ut Confessarius non tantum ex confessione sciret pœnitentis peccatum, sed etiam extra confessionem, quia forsan publicum est, vel saltem ipsi notum; & quamvis numquam possit Confessarius dicere pœnitentem confessum fuisse tale peccatum, potest tamen dicere, hominem illum tale commisisse, & in iudicio illum accusare, ac si non sciuisset in confessione; dummodo nihil dicat eis, quæ in confessione audiuit: dummodo etiam non securius scandalum apud multos, qui cognoverunt fuisse illo tempore pœnitentis Confessarium, ac purabant reuelare confessionem. Similiter Iudex, qui cognoscere confitentis crimen, extra confessionem illud etiam cognosceret, non reuelaret, si puniret ob tale crimen pœnitentem: secus autem, si extra confessionem nesciret: tunc enim non posset, Vnde Praeceptum, qui subdit orum peccata tantum in confessione cognoscere penas publicas non debent imponere, ac si extra confessionem scirent, ut priuare dignitate, vel in exilium mittere,

vel alia simili castigatione punire, aut poena. Est autem tanta ista sigilli obligatio, vt Confessarius non possit poenitentem ipsum extra confessionem alloqui de peccatis, & in confessione audiuit. Vnde, si acciderit Sacerdotem aliquis alibet male, quia verè non potuit, nempe quia Iesus erat reseruatus, vel tenebatur restitutioni, & Confessarius non obligauit, vel quid simile, non potest poenitentem extra confessionem dicere: sed dicunt omnes, vt adeat ipsum, & dicit, precor te, vt iterum mecum confitearis, quia ego decepsum fui in confessione tua, & tunc tenetur poenitens obediens. In confessione autem tunc dicere potest impedimenta. Quod si scandalum sequatur, non debet Confessarius adire ipsum poenitentem. Et hoc idem est, si poenitens nolit repetere confessionem. Sicut autem non potest Confessarius, quod in confessione cognouit, extra eam poenitenti dicere, ita nec quod contra illius confessionem cognouit, si poenitens non dicatur, tenetur dicere, sed caute interrogare, & stare responsis eius. Aliando nec debet interrogare, D. Ant. 3, p. tit. 15, cap. 18, § 13. Ad mil. verb. confessio, §. vide Sylvest. verb. confessio 3, §. 10. Si poenitens inde cognoscit Confessarium non aliter sumit, quam ex confessione alterius confortis in criminis; quamvis semper debeat præmonere, vt videat, si aliquid aliud commisit.

Aduertendum est quartò, multas esse personas, qua box illico teneantur. Quicumq; enim mediate, vel immediate, vel illicite, vel illicite aliquid non aliter, quam ex confessione cognovit, sigillo tenetur. Dixi, immediate, vt comprehēdam ipsum Confessarium, & interpretem, cum per talē sit confessio. Duxi, mediata, vt comprehendam ipsum, cui ex licentia patētis reuelatur confessio. Duxi, licite, vel illicite, quia non illum tenentur sigillo, qui via licita audierunt, aut cognoverunt peccatum confessionis mediatè, vel immediate, ut proficiunt, sed etiam, qui via illicita, sive ex parte sua, sive expate reuelantis. Vnde, sigillo tenentur omnes illi, qui cognoverunt peccatum, quod aliquis malus Confessarius reuelauit. Tenentur etiam illi, quibus iterum reuelauerunt. Similiter, qui, dum aliquis confessus est, curiosè voluit audire peccatum poenitentis, vel casu aliquo nolens audiuit: tales enim etiam sigillo tenentur. Rursus, qui se finxit Sacerdotem, aut Confessarium, ut poenitentem posset sollicitare, vel aliquo malo nomine. Notandum etiam est, quod nō solum ex sacramentali co-

fessione facta Sacerdoti oritur obligatio ista secreti, sed etiam ex facta laico ad modum sacramentalis. Rursus etiam oritur ex confessione sacramentali infirma, & non obtinente absolutionem, quamvis enim peccata quis sit confessus, & propter impedimentum aliquod non obtinuerit absolutionem, adhuc tamen sigillo obligatur: quamvis ille poenitens sit haereticus, & habeat animū nocendi multis, immo toti Reipublicæ, non potest Confessarius talis personas tertias promonere, reuelando peccatum alterius, quamvis in confuso posset in casu aliquo graui admonere, ut prouideant sibi, dummodo non posset penitens ex illo agnoscere. Circa hoc tamen unum est aduentum: quamvis omnes istæ præstatæ personæ sigillo teneantur, rabsq; mortali peccato non possint reuelare peccatum, tamē sigillo sacramenti confessionis propriè tenetur solum hi, qui ex sacramentali confessione formata, vel informi peccatum cognoverunt. Alij autem qui ex confessione non sacramentali, qualis etea, quæ facta est laico licite audiente, vel illicitè, quia finxit se Sacerdotem, tenentur quidem celare, verum non propriè ratione sigilli sacramentalis, veluti tenet Soto, d. 18. q. 4. art. 5. quamvis etiam possit cum alijs multis probabiliter dici, in hoc etiam esse sigillum sacramentale, quia ad modum sacramenti facta fuit confessio. Illud tamen, secundum omnium sententiam, non cadit sub sigillo, quod aliqui dicunt, alijs extra confessionem, petentes ab eis, ut teneant sub sigillo confessionis. Quamvis enim in his seruandum sit secretum, non tamen id, quod sigillo debetur: hoc enim in nullo casu, sine licentia poenitentis, potest manifestari alteri.

De examine faciendo à Confessario.

CAPUT XVII.

Qvia non omnes poenitentes periti sunt, nec sciunt omnia, quæ ad perfectam & integrum confessionem pertinent, ob id, Confessari debent ipsos examinare, & supradicte, quod deficit.

Sunt ergo tria à Confessario exequenda, quædam ante confessionem, quædam in ipsa confessione, quædam vero post.

Ante confessionem, debet statim post generalē confessionē poenitentis ab ipso petere aliqua, quæ ipsam absolutionem, in confessionem possunt impedire, aut difficilem facere: statim enim ista sunt petenda, ne post confessionē peccatorum,